

การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนวัดวังเปิด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
The Relationship Building with Community of Wadwangped School under
Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 1

ปัญญา วงศ์คุณทรัพย์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนวัดวังเปิด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตามเพศ และอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนวัดวังเปิด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 86 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie;& Morgan. 1970) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .82 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนวัดวังเปิด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียน ด้านการอาสาเข้าร่วมของผู้ปกครอง ด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน และด้านการสร้างสัมพันธ์กับชุมชน
2. ผลการเปรียบเทียบการสร้างสัมพันธ์ของโรงเรียนตามทัศนคติของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนวัดวังเปิด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน
3. ผลการเปรียบเทียบการสร้างสัมพันธ์ของโรงเรียนตามทัศนคติของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนวัดวังเปิด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน, โรงเรียนวัดวังเปิด, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ABSTRACT

This research aimed to study and compare the relationship building with community of Wadwangped school under the Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 1, classified by gender and age of respondents. The samples comprised 86 students' parents of Wadwangped school under the Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 1 by Krejcie & Morgan 's table of with simple random sampling. The was a questtoinnire with a reliability of 0.82 the data was by using percentage mean, Standard Deviation, and t-test (Independent Samples).

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา

The Results of the research revealed that,

1. The relationship building with community of Wadwangped school under The Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 1, the overall was at a high level, Considering each aspect found that all 4 aspects were at high level, as follo bringing community with school participation, the volunteer participation of parents, factors affecting the relationship between school with community, and relationship building with community, respectively.

2. The comparative result of the relationship building with community of Wadwangped school under the Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 1 classified by gender found that the overall was not different.

3. The comparative result of the relationship building with community of Wadwangped school under the Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 1 classified by age found that the overall was not different.

Keywords: Relationship Building with Community, Wadwangped School, Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 1

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนา คนให้เป็นคนโดยสมบูรณ์ เป็นบุคคลที่มีคุณภาพซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม ทั้งนี้เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือช่วยเพิ่มขีดความสามารถด้านการผลิตช่วยสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง ช่วยปลูกจิตสำนึกให้รู้จักคุณค่าของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตลอดจนช่วยให้สามารถพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้การศึกษายังช่วยลดปัญหาด้านสุขภาพ และทุพโภชนาการด้วยการเพิ่มความรู้และภูมิปัญญาตลอดจนประสิทธิภาพของแรงงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันซึ่งสภาพเศรษฐกิจ และสังคมของโลกได้เปลี่ยนแปลงไปตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการผลิตสมัยใหม่ ซึ่งจะต้องใช้แรงงานที่มีการศึกษาสูงขึ้น สามารถเรียนรู้และปรับตัวให้ทันเหตุการณ์ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ดังนั้นการให้การศึกษาของประเทศไทยนั้น ได้มีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับแต่ละยุคแต่ละสมัยมาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคข่าวสารข้อมูลยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งทำให้เกิดคำกล่าวที่ว่า โลกไร้พรมแดน จากเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยทำให้สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ทั่วโลกอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนชาวไทยและมีผลกระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการลงทุนระหว่างประเทศ (ภิญโญ สาธร. 2539: 315)

ปัจจุบันผู้บริหารโรงเรียน เป็นผู้มีบทบาทที่สำคัญที่สุดในฐานะที่เป็นผู้มีส่วน รับผิดชอบอย่างใกล้ชิด ต่อการจัดการศึกษาอันเป็นพื้นฐานของการศึกษาทุกระดับ การที่ปฏิบัติงานในหน้าที่ให้เหมาะสมกับความสำคัญที่กล่าวมานั้น ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องการบริหารโรงเรียนเป็นอย่างดี กล่าวคือต้องทราบและเข้าใจกับวัตถุประสงค์ข้อบ่งชี้และความสำคัญของงานบริหารโรงเรียนเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยกรมสามัญศึกษาได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานด้านการบริหารโรงเรียน ให้ผู้บริหารใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่อให้หน่วยงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (พนัส หันนาคินทร์. 2542: 20) ดังนั้น โรงเรียนจะต้องใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหาร มีลักษณะเป็นการใช้พลังความร่วมมือกันของกลุ่มเพื่อปฏิบัติการให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่กำหนดไว้ แผนจึงเป็นหน้าที่ขั้นมูลฐานที่สำคัญที่สุดขั้นหนึ่งในกระบวนการบริหาร เพราะการวางแผนเป็นการเลือกแนวทางปฏิบัติจากหลายทางขององค์กร เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ รวดเร็ว

ประหยัด และมีประสิทธิภาพ โดยโรงเรียนจะต้องมีประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายเพื่อพัฒนาโรงเรียน โรงเรียนจะพัฒนาสู่การมีประสิทธิภาพได้นั้น อยู่ที่บุคลากรในโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมกำหนด รับรู้ และยอมรับวิสัยทัศน์ ภาระหน้าที่ ความเชื่อ เป้าหมาย รวมทั้ง แนวทางในการดำเนินงานของโรงเรียน ดังนั้น โรงเรียนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือ กับทุกฝ่ายจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ และการบริหาร และต้องส่งเสริมให้กลุ่มหรือชุมชนมีส่วนร่วมในการแสวงหาทรัพยากรมาสนับสนุนการบริหาร การประสานงาน ความร่วมมือ นับเป็นการกิจสำคัญของโรงเรียนที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องถือปฏิบัติ เพราะ เป็นการปรับบทบาทของโรงเรียนให้เป็นไปในเชิงรุกและสร้างสรรค์โดยเปิดโอกาสให้ ทุกส่วนร่วมรับผิดชอบการจัดการศึกษาอย่างเหมาะสม ทั้งนี้โดยใช้การประชาสัมพันธ์ เป็นเครื่องมือที่จะทำให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน ก่อให้เกิดความร่วมมืออันดีต่อกัน และส่งผลต่อการร่วมมือกันพัฒนาโรงเรียนในที่สุด

ในปัจจุบันนี้ อาจกล่าวได้ว่า การจัดการศึกษาของโรงเรียนในปัจจุบันเป็นผลให้โรงเรียนแยกตัวและแยกเด็กออกจากชุมชนไปมีความสัมพันธ์กับอำนาจในส่วนกลาง การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่พรากรคนไทยออกจากฐานทางวัฒนธรรมของตน วัฒนธรรมซึ่งเป็นฐานของสังคม สังคมที่พื้นฐานของตนย่อมทรุด (ประเวศ วะสี. 2541: 53) ซึ่งโดยทั่วไปแล้วบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนนั้น มีหน้าที่หลักคือ ให้การศึกษาแก่เยาวชน แต่ถ้าหากพิจารณาถึงบทบาทของโรงเรียนในฐานะที่โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนแล้ว โรงเรียนจึงต้องมีบทบาทและหน้าที่ต่อชุมชนทั้งในด้านเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงสู่ชุมชนและเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน เป็นแหล่งส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรม (กิตติมา ปรีดีดิลก. 2532: 241) และงานสำคัญงานหนึ่งในการดำเนินงานของโรงเรียนคืองานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน รัฐได้ให้ความสำคัญกับงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยหวังที่จะให้การศึกษาเข้าถึงจิตใจของประชาชน และเห็นความสำคัญของการศึกษาและเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาร่วมกับรัฐ (กิตติมา ปรีดีดิลก. 2532: 237) โดยอาศัยการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นและให้ชุมชนเข้ามามีส่วนในการจัดการศึกษามากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น (สังข์ทอง ศรีธเรศ. 2540: 14)

โรงเรียนซึ่งจะเป็นที่ยอมรับของชุมชนได้นั้น จำเป็นจะต้องมีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา และให้ทุกฝ่ายในชุมชนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนและมีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบ “ปวงชนเพื่อการศึกษา” (Education for All) เพราะว่าการจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจ สังคมหรือการเมือง แม้แต่นโยบายการพัฒนาประเทศก็ต้องเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นสำคัญ เพื่อให้มนุษย์เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาต่างๆ ทั้งทางด้านสภาพแวดล้อมและประชากร (รุ่ง แก้วแดง. 2541: 37)

ผู้วิจัยเห็นว่า หลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีแนวทางการบริหารตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กล่าวคือ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดี ของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดทำสาระหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชนสังคมและประเทศชาติ การส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนการสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนารกิจของโรงเรียน ดังนั้น งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจึงมีความสำคัญต่อความสำเร็จของโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งอยู่ในฐานะทั้งที่เป็นผู้ให้และผู้รับ โดยโรงเรียนจะต้องเป็นศูนย์กลางของชุมชนหรือสังคม เปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้สถานที่และอุปกรณ์ของโรงเรียนได้ เพื่อให้ชุมชนมีความรู้สึกมีส่วนร่วมและความเป็นเจ้าของร่วมกันกับโรงเรียน ยินดีให้การสนับสนุนในกิจการของโรงเรียน และโรงเรียนกับชุมชนต้องเกื้อกูลประโยชน์ร่วมกันเพื่อจัดและพัฒนาการศึกษาให้

เยาวชนของชาติมีคุณภาพ

โรงเรียนวัดวังเป็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เป็นโรงเรียนขนาดกลาง มีบุคลากรทางการศึกษารวมทั้งสิ้น 10 คน แยกเป็นชาย 4 คน หญิง 6 คน มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 113 คน เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 เป็นโรงเรียนวิถึพุทธ นักเรียนส่วนมากเป็นเด็กด้อยโอกาส มีฐานะยากจนผู้ปกครองส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างทั่วไป ปัญหาที่พบผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลบุตรหลานและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับทางโรงเรียนเช่นในวันสำคัญต่าง ๆ อาทิ กิจกรรมวันพ่อ กิจกรรมวันแม่ กิจกรรมเด็ก ฯลฯ มอบให้เป็นภาระของหน้าที่ครูฝ่ายเดียว

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนวัดวังเป็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ต่อไป

วัตถุประสงค์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนวัดวังเป็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนวัดวังเป็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง จำแนกตามเพศ และอายุ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

คือ ผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนวัดวังเป็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 113 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. 2558)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนวัดวังเป็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ประกอบด้วย ด้านการอาสาเข้าร่วมของผู้ปกครอง ด้านการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียน ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนวัดวังเป็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตาม เพศและอายุ

ตัวแปรตาม ได้แก่ การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียน ประกอบด้วย 1) ด้านการอาสาเข้าร่วมของผู้ปกครอง 2) ด้านการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียน 3) ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และ 4) ด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ทำการวิจัยตั้งแต่ 10 พฤศจิกายน 2558 ถึง 30 มกราคม 2559

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนวัดวังเปิด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 113 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตรวจสอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ เพศ และอายุ

ตอนที่ 2 การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนวัดวังเปิด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 113 คน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ โดยดำเนินเก็บข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนวัดวังเปิด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากวิทยาลัยนครราชสีมา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. นำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนวัดวังเปิด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยชี้แจงความมุ่งหมายของการวิจัยให้ทราบและขอรับแบบสอบถามคืนหลังจากตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล ซึ่งการเก็บข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บข้อมูลประมาณ 6 สัปดาห์

3. ผู้วิจัยขออนุญาตจากผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนวัดวังเปิด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 และรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. ค่า t-test

สรุปผลการวิจัย

1. การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนวัดวังเปิด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียน ด้านการอาสาเข้าร่วมของผู้ปกครอง ด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน และด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนวัดวังเปิด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนวัดวังเปิด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนวัดวังเปิด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบประเด็นที่น่าสนใจ ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การสร้างความสัมพันธ์ของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนวัดวังเปิด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียน ด้านการอาสาเข้าร่วมของผู้ปกครอง ด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน และด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ตามลำดับ จากผลการวิจัยแสดงว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสนับสนุนต่อการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนในด้านวิชาการ, กีฬาและกิจกรรม มีการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญ และส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและทุกระดับชั้นเรียน มีการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ และทัศนคติจากผู้ปกครองสู่นักเรียนและโรงเรียน และโรงเรียนส่งเสริมการจัดกิจกรรม ต่าง ๆ อันก่อให้เกิดความรู้คู่คุณธรรมและเสริมประสบการณ์ที่ดีแก่นักเรียนอยู่เสมอ ทำให้การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนตามทัศนะของผู้ปกครองนักเรียนมากโดยภาพรวม อยู่ในระดับที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภชัย จันทรงาม (2557: 1) ได้ทำการศึกษาระดับความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนและโรงเรียนในด้านการจัดการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน โดยมีกิจกรรมการเชิญผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น เป็นกิจกรรมที่ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญมากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนวัดวังเปิด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำแนกตามเพศ และอายุ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนวัดวังเปิด ส่วนใหญ่ เห็นว่าเมื่อโรงเรียนเชิญเข้าร่วมกิจกรรมจะเข้าร่วม และให้ความร่วมมือเสมอ แสดงว่ามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก ทำให้ผู้ปกครองที่มีเพศหญิงชาย หรือความแตกต่างทางอายุ ไม่มีผลต่อการการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียน ผู้ปกครองที่ต่างเพศ ต่างอายุมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือไม่แตกต่างกันดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนอม คงผดุง (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่าผู้บริหารโรงเรียนครูผู้สอนและประธานกรรมการ โรงเรียนเห็นว่าส่วนใหญ่ มีการปฏิบัติในการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน แต่มีความคิดเห็นว่ามีสภาพปัญหาในการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจะมีเป็นบางส่วนเท่านั้น ดังนั้นความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จึงไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. ผู้บริหารและครูในโรงเรียนควรจัดฝึกอบรมอาสาสมัคร เพื่อให้ผู้ปกครองมีจิตอาสา พร้อมทั้งจะเข้ามามีส่วนร่วมยิ่งขึ้น
2. ผู้บริหารและครูในโรงเรียนควรให้ชุมชนมีส่วนร่วม เช่น จัดงานประจำปี จัดนิทรรศการ และแสดงผลงานนักเรียน
3. ผู้บริหารและครูในโรงเรียนควรใช้กิจกรรมที่นักเรียนเป็นผู้กระทำ เช่น โครงการเกษตรกรรมที่บ้าน การดูแลรักษาบ้านในฝัน โดยมีครูไปติดตามผลงานถึงบ้าน
4. ผู้บริหารและครูในโรงเรียนเป็นตัวแทนต้นแบบที่ดี เป็นที่ศรัทธา น่าเชื่อถือ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนในด้านอื่นๆ เช่น การจัดการเรียนการสอน
2. ควรวิจัยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานกิจการนักเรียน
3. ควรวิจัยความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของครูที่เป็นแบบอย่าง

เอกสารอ้างอิง

- กิติมา ปรีดีดีลิก. (2532). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรพิพัฒน์.
- ถนอม คงผดุง . (2541). การดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ประเวศ วะสี. (2541). ปฏิรูปการศึกษา-ยกเครื่องทางปัญญา:ทางรอดจากหายนะ. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.
- พนัส หันนาคินทร์. (2542). หลักการบริหารโรงเรียน.กรุงเทพฯ:วัฒนาพานิช
- ภิญโญ สาธร. (2539). การบริหารการศึกษา.กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช
- รุ่ง แก้วแดง. (2541). ปฏิวัติการศึกษาไทย.กรุงเทพฯ: มติชน
- ศุภชัย จันทร์งาม. (2557). การศึกษาระดับความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนและโรงเรียนในด้านการจัดการศึกษากรณี: โรงเรียนเทศบาล4 (พระเจ้าใหญ่องค์ตื้อ) ในสังกัดเทศบาลนคร อุบลราชธานี อำเภอเมืองจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ศศ. ม.มหาวิทยาลัยราชธานี
- สังข์ทอง ศรีธเรศ. (2540). รายงานผลการสัมมนาเรื่องแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่8 หนทางสู่ความหวังและอนาคตของชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. 2558. ข้อมูลสารสนเทศ. จาก <https://www.facebook.com/educationplk1>. 2 มีนาคม 2558